

Reactie NRTO op wetsvoorstel bescherming namen en graden hoger onderwijs

De NRTO heeft met interesse het wetsvoorstel met betrekking tot de bescherming van namen en graden in het hoger onderwijs gelezen.

Het voeren van de naam universiteit en hogeschool, alsmede vertalingen daarvan.

De NRTO is van mening dat heldere communicatie zeer belangrijk is. De Gedragscode van de NRTO verplicht leden om helder en waarheidsgetrouw te communiceren. De NRTO staat achter de intentie van dit wetsvoorstel om het beschermen van de namen en graden in het hoger onderwijs in de wet te verankeren en op die manier helderheid voor studenten en werkgevers te scheppen. De NRTO heeft wel een aantal kanttekeningen bij de manier waarop het ministerie dit wil gaan doen.

Kenbaarheidseis

In de Memorie van toelichting wordt gesproken over het probleem dat studenten door onjuiste communicatie misleid kunnen worden. De kenbaarheidseis geldt echter alleen voor de instellingen met opleidingen in de zin van de WHW en buitenlandse instellingen met een nevenvestiging in Nederland. Vervolgens wordt de verantwoordelijkheid bij de studenten neergelegd om na te gaan wat de status is van de instelling, opleiding en graden. Maar hoe ga je dan om met onderwijsinstellingen die geen opleidingen in de zin van de WHW geven? Wat zijn de consequenties als een onderwijsinstelling adverteert met het aanbieden van bijvoorbeeld bachelor opleidingen maar dit in werkelijkheid geen bachelor opleidingen zijn? Juist bij dit soort instellingen is sprake van misleiding. Het wetsvoorstel is in die zin niet volledig. Daarnaast vragen wij ons af hoe om te gaan met termen als HBO opleiding en HBO diploma. Heeft het ministerie daar suggesties voor? Omdat de NRTO met u van mening is dat misleiding moet worden tegen gegaan gaat de NRTO graag met u hierover in gesprek.

Uitzonderingen

Een belangrijk doel van dit wetsvoorstel is het tegengaan van misleiding van (potentiele) studenten. Door het maken van uitzonderingen scheidt dit voorstel juist weer verwarring. En waarom wel een uitzondering voor de Volksuniversiteit en niet voor de Corporate University die menig bedrijf kent? Er is zelfs een platform waar veel Corporate universiteiten van grote bedrijven bij zijn aangesloten en dat als doel heeft een verdere groei te stimuleren (<http://www.nscu.nl>). Een naam van een instelling welke bij de één misschien is ingeburgerd, is voor een ander nieuw en kan alsnog verwarring opleveren. De NRTO pleit daarom voor een heldere wetgeving waarbij geen specifieke uitzonderingen worden genoemd in de wet en waarbij de Inspectie van het Onderwijs beoordeelt of in bepaalde gevallen duidelijk geen sprake is van misleiding en in die gevallen ervoor kan kiezen om niet te handhaven.

University

In het wetsvoorstel wordt ook gesproken over het beschermen van de vertalingen van de termen universiteit (university) en hogeschool (university of applied sciences). In het buitenland echter, bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk, mogen zowel universiteiten als hogescholen zich university noemen. Zij kennen geen binair stelsel. De term university zie je daarom ook zonder de toevoeging "of applied sciences" terugkomen in de naam van onderwijsinstellingen waar bachelor en/of masteropleidingen worden aangeboden. De NRTO is van mening dat het verbieden van de Engelse

term university niet past bij de visie van de minister op internationalisering en ook het bevorderen van de internationalisering niet ten goede komt. Wij vragen ons af of we hier nationaal iets mee proberen op te lossen waar we internationaal onnodige vragen oproepen bij deelnemers en werkgevers. Met het invoeren van de kenbaarheidseis en het de instellingen hiermee verplichten om duidelijk te maken welk onderwijs het betreft, kan misleiding van studenten voldoende worden voorkomen. De NRTO vindt dat rpho's maar ook bekostigde Hogescholen die Hbo bachelors en/of masters aanbieden de internationaal gangbare term university daarom moeten kunnen blijven gebruiken als maar duidelijk is welke graden je aanbiedt. Het verbieden van de term university voor rpho's is voor de NRTO onacceptabel. Het zou een aantal instellingen die deze term al gebruiken en ook nog eens internationaal werken op hoge kosten brengen.

Indien buitenlandse instellingen de naam university niet mogen dragen, is het voor deze instellingen ook minder aantrekkelijk/makkelijk om een nevenvestiging in Nederland te openen. Ook voor de instellingen die al een nevenvestiging hebben in Nederland, betekent dit een grote aanpassing.

Het Voorstel regelt de toelating van nieuwe toetreders anders dan via de weg van het verwerven van de status van rpho. Dat zijn ten eerste instellingen die hun hoofdvestiging hebben in de EER en aan een aantal voorwaarden voldoen, en ten tweede instellingen van buiten de EER 'voor zover zij aantoonbaar bij de wereldtop behoren'. Mag de Nederlandse overheid dit onderscheid wel maken? Hoe denkt de minister te bepalen wat deze wereldtop is?

Daarnaast blijft het gebruik van de naam universiteit in het Voorstel voorbehouden aan de universiteiten, bedoeld in artikel 18.75 derde lid WHW. Dit is te betreuren. Hiermee blijven de naam universiteit en het ius promovendi limitatief toegekend aan de door minister Plasterk erkende universiteiten. De weg tot toetreding tot dit selecte gezelschap van universiteiten lijkt daarmee voor de thans in Nederland actieve rechtspersonen voor hoger onderwijs afgesloten te blijven. De NRTO vindt dit onterecht.

Associate Degree

Op dit moment zijn er gesprekken gaande over een eventuele wijziging van de naam "Associate Degree". De NRTO heeft voorgesteld om dit te wijzigen in Hbo Associate zodat het voor studenten beter te herkennen is als een graad op Hbo niveau. Mocht deze wijziging worden doorgevoerd dan is het van belang dat ook deze ook genoemd wordt in dit wetsvoorstel.

De sanctiebepalingen

Het ministerie heeft in dit wetsvoorstel de sanctiebepalingen erg hoog ingezet. Waar er aan de ene kant wel rekening gehouden wordt met hele grote ondernemingen, wordt er in het Voorstel geen rekening gehouden met de kleinere ondernemingen. Het is in dit voorstel mogelijk om een kleine onderneming een bestuurlijk boete van de zesde categorie op te leggen, wat in veel gevallen het einde van de onderneming betekent. Bij de grote ondernemingen ligt de grens bij ten hoogste 10% van de omzet van de onderneming. Graag ziet de NRTO dat ook voor de kleine ondernemingen een maximum wordt gesteld op basis van de omzet.

Persoonlijke ontplooiing en maatschappelijke vorming van studenten

Het doel van dit wetsvoorstel is volgens de Memorie van toelichting: “Het tegengaan van misleiding van studenten en werkgevers en in het verlengde daarvan het borgen van het aanzien van het Nederlandse hoger onderwijs”. Het voorstel om artikel 1.3, vijfde lid, uit te breiden met niet-bekostigde instellingen en daarmee ook deze instellingen te verplichten om aandacht te geven aan persoonlijke ontplooiing en maatschappelijke vorming, is hier niet op zijn plaats. In de Memorie van toelichting wordt verwezen naar een van de uitgangspunten van de Wet versterking besturing waarbij de overheid zich niet meer zou bemoeien met het niet-bekostigd onderwijs dan strikt noodzakelijk. Het verplicht stellen van persoonlijke ontplooiing en maatschappelijk vorming van HO studenten in het niet-bekostigd onderwijs past niet in deze uitgangspunten maar is juist een uitbreiding van de bemoeienis van de overheid. Daarnaast is dit ook niet nodig. Studenten actief in het voltijds jongerenonderwijs besteden reeds veel aandacht aan maatschappelijke vorming. Zij werken als een “community” met veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. Studenten in het niet-bekostigd hoger onderwijs zijn vaak volwassenen die al maatschappelijk gevormd zijn en waarbij deze verplichting weinig meer zal uitmaken of zal voorkomen. Deze studenten hebben tenslotte al een heel traject van maatschappelijke vorming achter de rug.

In haar brief aan de kamer over toekomstgericht middelbaar beroepsonderwijs van 2 juni 2014 geeft de minister aan dat zij wil verkennen of, vanuit het perspectief van de doelgroep volwassenen, flexibeler kan worden omgegaan met de vereisten loopbaanvaardigheden en burgerschap. Recent is ook voor het MBO de motie van Van Meenen door de Tweede Kamer aangenomen, waarin hij pleit voor afschaffing van burgerschapsvorming in het volwassenonderwijs. De minister geeft nu met de voorgestelde toevoeging in de WHW een inconsequent beeld af: daar waar in het MBO al veel geluiden zijn om het vak “leren, loopbaan en burgerschap” voor volwassenen af te schaffen wordt dit nu in het HBO ingevoerd. Dit onderdeel toevoegen is voor de NRTO daarom onacceptabel.

Daarnaast wordt verwezen naar een onderwijsbrede discussie over de maatschappelijke opdracht van het onderwijs waarbij wordt gesteld dat als uit deze discussie voorstellen voor wetswijziging voortvloeien, deze in een apart wetgevingstraject aan de orde komen. De NRTO wordt graag bij deze discussie betrokken.

Tot slot

De NRTO zet zich al jaren in voor de kwaliteit van het private onderwijs. Vanuit die rol overleggen we graag met het ministerie van OCW over een aanpassing van de huidige voorstellen. Wij zijn er van overtuigd dat we met de enkele wijzigingen in het wetsvoorstel de kwaliteit nog verder kunnen verbeteren.